

РЕШЕНИЕ

№ 1024

гр. София, 15.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 72 състав,
в публично заседание на 24.01.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Стоева

при участието на секретаря Зорница Димитрова, като разгледа дело номер **12160** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 30, ал. 8 от Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА) във вр. с чл. 459 от Изборния кодекс (ИК).

Образувано е по жалба от Х. В. Г., в качеството му на кандидат за общински съветник на произведените местни избори за общински съветници в Столична община на 29.10.2023 г., срещу Решение № 1129-МИ/11.12.2023 г. на Общинска избирателна комисия - Столична, с което ОИК - Столична отказва да прекрати предсрочно правомощията на И. М. А. – общински съветник към Столичен общински съвет, по сигнал на К. Т. К., в качеството му на председател и представляващ ПП "В".

С жалбата се твърди, че обжалваното решение е незаконосъобразно, постановено при съществени нарушения на административнопроизводствените правила при издаването му, както и в противоречие с материалния закон. Жалбоподателят счита, че са налице основания за предсрочно прекратяване на пълномощията на общинския съветник И. М. А. на основание чл. 30, ал. 4, т. 4 ЗМСМА. В тази връзка сочи, че е издадено Решение № 2884-НС от 09.11.2023 г. на Централната избирателна комисия (ЦИК), с което на основание чл. 57, ал. 1, т. 1, чл. 247, ал. 1, т. 6 и чл. 302, ал. 1 от Изборния кодекс И. М. А. е бил обявен за избран за народен представител от Двадесет и петимногомандатен избирателен район в 49-то Народно събрание. Основание за издаване на това решение е писмо вх. № НС-02-73/09.11.2023 г. на Народното събрание, с което на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 и ал. 2 от Конституцията на Република България са прекратени пълномощията на Д. Н. Н. като народен представител от Двадесет и пет

изборен район - С., издигнат от листата на ПП " В." в 49-то Народно събрание. Според жалбоподателя с това мандатът на И. А. като народен представител е възникнал, а правомощията на ЦИК по този въпрос - за обявяването на последния за народен представител, са изчерпани. Сочи се в жалбата, че обявеният за народен представител И. М. А. е бил обявен и за общински съветник в Столичен общински съвет с Решение № 939-МИ/30.10.2023 г. на ОИК - Столична, като е положил клетва като такъв на 13.11.2023 г. по време на тържествената първа сесия - откриване на работата на Столичния общински съвет. Поддържа се, че И. А. е положил клетва като общински съветник в нарушение на чл. 30 ЗМСМА, тъй като към този момент е имал две качества - на народен представител и на общински съветник, което е пречка за упражняването на всяко едно от тях. Излагат се доводи, че подадените от последния заявления до ЦИК, че не желае да бъде избран за народен представител, няма как да породят правно действие, доколкото са подадени след като вече е налице решение на ЦИК за избора му за народен представител, надлежно обявено в ДВ, бр. 95 от 14.11.2023г., стр. 80, а такова действие не може да породи и заявлението му до Народното събрание, тъй като със същото отново се заявява, че не желае да бъде избран за народен представител. Поддържа се, че след като И. А. е обявен за избран за народен представител още на 09.11.2023 г. и е бил такъв към датата 13.11.2023 г., на която е положил клетва като общински съветник в СОС, то е налице законова несъвместимост поради съвместяване в един и същи момент на две длъжности. Сочи се, на следващо място, че ОИК - Столична община е допуснала нарушение на административнопроизводствените правила, по-конкретно провела е заседание извън законовите срокове, след като е била сезирана, както и не се е произнесла в тридневния срок по чл. 30, ал. 7 ЗМСМА.

По изложените в жалбата съображения се прави искане за отмяна на обжалваното Решение № 1129-МИ/11.12.2023 г. на ОИК-Столична, като вместо това съдът постанови друго, с което да прекрати правомощията на И. М. А. като общински съветник заради несъвместимост и нарушение на чл. 30 ЗМСМА, на основание на което да даде указания на ОИК – Столична жалбоподателят да бъде обявен за избран като следващ кандидат за общински съветник в Столичен общински съвет от листата на ПП "В."

В проведеното съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. П., който поддържа жалбата и претендира отмяна на оспореното решение като незаконосъобразно, като преписката се върне за ново произнасяне със задължителни указания по изпълнението на закона. Не се претендират разноски по делото.

Ответникът - Общинската изборителна комисия - Столична община, представя административната преписка. В съдебното заседание се представлява от П. В. – председател, и Б. Т. – секретар, определени за процесуални представители съобразно Решение № 7-МИ/09.09.2023 г. на ОИК – Столична община, които оспорват жалбата. Претендира се отхвърлянето ѝ като неоснователна и потвърждаване на решението на ОИК – Столична община като правилно и законосъобразно.

Заинтересованата страна И. М. А. се явява лично в съдебното заседание и се представлява от адв. Й., който оспорва жалбата като неоснователна и прави искане да бъде отхвърлена.

Заинтересованата страна ПП " В." не се представлява и не взема становище по делото.

С. градска прокуратура не се представлява и не взема становище по делото.

Административен съд София-град, 72 състав, след като обсъди доводите на страните и

прецени поотделно и в тяхната съвкупност събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

С Решение № 219-МИ от 25.09.2023 г. на основание чл. 87, ал. 1, т. 14 и чл. 417, ал. 1 от Избирателния кодекс Общинската избирателна комисия - Столична е регистрирала кандидатска листа за общински съветници в Столична община, предложена от Политическа партия " В." за участие в изборите за общински съветници и за кметове, насрочени за 29.10.2023 г., включително И. М. А. - т. 2 от листата.

Съобразно Решение № 939-МИ от 30.10.2023 г. на ОИК – Столична [община] А. е обявен за избран за общински съветник към Столичен общински съвет.

Не се спори, а и се установява от приетия по делото протокол № 1 от проведеното на 13.11.2023 г. първо заседание на Столичен общински съвет за мандат 2023-2027 г., че на посочената дата - 13.11.2023 г., И. М. А. е положил клетва като общински съветник по реда на чл. 32, ал. 1 ЗМСМА.

С Решение № 2884-НС от 09.11.2023 г. Централната избирателна комисия е обявила И. М. А. на основание чл. 57, ал. 1, т. 1, чл. 247, ал. 1, т. 6 и чл. 302, ал. 1 от Изборния кодекс за народен представител в Четиридесет и деветото Народно събрание от Двадесет и пети изборен район – С.. Основание за издаване на това решение е получено с писмо с вх. № НС-02-73/09.11.2023 г. на ЦИК решение на Народното събрание от 09 ноември 2023 г., с което на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 и ал. 2 от Конституцията на Република България са прекратени пълномощията на Д. Н. Н. като народен представител от Двадесет и пети изборен район - С., издигнат от листата на партия В. в 49-то Народно събрание.

Решението на ЦИК е публикувано на 09.11.2023 г. и е обнародвано в ДВ, бр. 95 от 14.11.2023 г.

Представено е с административната преписка заявление от И. М. А. до председателя на Народното събрание с вх. № 49-3194-2 от 10.11.2023 г., с което във връзка с решение на ЦИК № 2884-НС от 09.11.2023 г. е заявил отказ да бъде обявен за избран народен представител от листата на партия В. в 49-то Народно събрание. Заявление от И. А. със същия текст е постъпило и в Централната избирателна комисия с вх. № НС-10-106 от 10.11.2023 г.

С уведомление с вх. № 49-3149-2 от 21.11.2023 г. до председателя на Народното събрание И. М. А. е направил искане първоначалното му писмо да се разбира като отказ за полагане на клетва като народен представител.

С писмо от председателя на Народното събрание, заведено с вх. № НС-02-76 от 30.11.2023 г., на Централната избирателна комисия са изпратени заверени копия от депозираните от И. М. А. документи, по-конкретно заявление с вх. № 49-3194-2 от 10.11.2023 г., уведомление с вх. № 49-3194-2 от 21.11.2023 г. и писмо с вх. № 49-3194-2 от 23.11.2023 г.

С оглед горното, с Решение № 2917-НС от 30.11.2023 г. на Централната избирателна комисия на основание чл. 247, ал. 1, т. 6 и чл. 302, ал. 1 от Избирателния кодекс за народен представител в Четиридесет и деветото Народно събрание е обявен В. И. В., под № 8 в листата на партия „ В.“ от Двадесет и пети изборен район – С.. Изложени са мотиви, че след обявяването му за избран за народен представител И. М. А. е депозирал в Народното събрание заявление с вх. № 49-3194-2 от 10 ноември 2023 г., уведомление с вх. № 49-3194-2 от 21 ноември 2023 г. и писмо с вх. № 49-3194-2 от 23 ноември 2023 г., с които заявява, че не желае да бъде обявяван за народен представител, да полага клетва и встъпва в правомощията на народен представител и

не счита, че трябва да подава оставка като народен представител, поради което ЦИК е приела, че с подаденото заявление И. М. А. отказва да встъпи в пълномощия и да положи клетва като народен представител в 49-то Народно събрание съгласно чл. 76, ал. 2 от Конституцията на Република България.

ОИК – Столична е сезирана със сигнал, постъпил в Столична община с рег. № СОА23-ПО55-57/14.11.2023 г. / вх. № 1724/15.11.2023 г. на ОИК - Столична/, от К. Т. К., в качеството му на председател и представляващ ПП „В.“, за вземане на решение, с което да прекрати предсрочно пълномощията на И. М. А. като общински съветник, обявен за такъв с Решение № 939-МИ/30.10.2023 г. на ОИК – Столична и положил клетва на 13.11.2023 г., поради качеството му на народен представител, избран от 25 МИР в 49-то НС, обявен с Решение № 2884-НС/09.11.2023 г. на ЦИК към датата 13.11.2023 г.

Проведено е на 19.11.2023 г. заседание на ОИК – Столична, за което е съставен протокол № 32 от 19.11.2023 г. Видно е от представения протокол, че комисията се е запознала с изложеното в сигнала, вкл. приложеното Решение № 2884-НС от 09.11.2023г. на ЦИК и постъпило на 15.11.2023 г. по електронна поща уведомление от И. А., както и с приложените към същото документи.

Като е приела, че преписката е непълна и неизяснена от фактическа и правна страна, ОИК – Столична община е взела протоколно решение № 1128-МИ от 19.11.2023г., с което е възложила на председателя и секретаря на комисията да изпратят писма до председателя на ЦИК и до председателя на Народното събрание, с които да изискат информация, както следва: „ 1. Положил ли е И. М. А. клетва на основание чл. 76 от Конституцията на Република България; 2. Подал ли е заявление за оставка пред НС, ако е подал на коя дата, приета ли е и има ли решение на НС в тази връзка? В случай че е налице отказ за приемане на оставката, да се посочи на какво основание е направено това; 3. Подал ли е заявление за отказ да бъде обявен за избран за народен представител до ЦИК и на коя дата? В случай че е подадено заявление за отказ, налице ли е решение или процедура по вземане на решение за обявяване на следващия в листата, или за отхвърляне заявлението на И. М. А.; 4. Да се предоставят всички относими документи и доказателства, находящи се в ЦИК и НС относно лицето И. М. А.“.

Представено е по делото цитираното уведомление от И. А., адресирано до председателя на ОИК – Столична община, кмета на Столична община и председателя на Столичния общински съвет, заведено с вх. № 1725/16.11.2023 г. на ОИК – Столична, в което е посочено, че с напускането на Д. Н. като народен представител с Решение № 2884-НС от 09.11.2023 г. на ЦИК е обявен за избран за народен представител от листата на ПП "В.", като след узнаването за решението на ЦИК е подал заявления за отказ от встъпването му в длъжност като народен представител до ЦИК с вх. № НС-10-106 от 10.11.2023 г. и до председателя на Народното събрание с вх. № 49-3194-2 от 10.11.2023 г. Със същото адресатите са уведомени за решението му да остане на длъжността на общински съветник към СОС, за което е положил клетва на 13.11.2023г. Към уведомлението са приложени заявленията, подадени до Централната изборителна комисия и Народно събрание.

В изпълнение на взетото протоколно решение на ОИК – Столична община е изпратено писмо с изх. № 1729 от 19.11.2023 г. до Централната изборителна комисия, в отговор на което от ЦИК получено писмо с изх. № МИ-15-1463 от 20.11.2023 г., с което ОИК – Столична е уведомена, че И. М. А. е обявен за избран за народен

представител в 49-то Народно събрание и към момента няма данни да са прекратени неговите пълномощия като народен представител, а в случай че е положил на 13.11.2023 г. клетва като общински съветник в Столичен общински съвет, то е налице хипотезата на чл. 30, ал. 4, т. 4 ЗМСМА, поради което ОИК – Столична е следвало да се произнесе в срока по чл. 30, ал. 7 ЗМСМА.

Във връзка с протоколното решение на ОИК е изпратено и писмо с изх. № 1730 от 19.11.2023 г. до председателя на Народното събрание, в отговор на което с писмо с вх. № 1731/23.11.2023г. от Р. Ж., в качеството му на председател на 49-то Народно събрание, ОИК - Столична е информирана за постъпилото с вх. 49-3194-2 от 10.11.2023г. заявление от И. М. А., както и че до момента последният не е полагал пред Народното събрание клетвата по чл. 76, ал. 2 от Конституцията на Република България. Посочено е, че Народното събрание не е приемало решение във връзка със статута му като народен представител.

С придружително писмо с вх. № 1734/24.11.2023 г. от Народното събрание на ОИК са изпратени заверени копия от писмо до И. М. А. с изх. № 49-350-06-56 от 22.11.2023 г. и писмо с вх. 49-3194-2 от 23.11.2023 г. от И. М. А.. С първото от председателя на Народното събрание е изискано от И. А. да заяви ясно и недвусмислено подава ли оставка като народен представител, обявен за избран в 49-то Народно събрание, и желае ли прекратяване на пълномощията като такъв с решение на Народното събрание. Посочено е, че това се налага за изясняване на волята му по отношение на статута на народен представител.

С подаденото до Народното събрание писмо с вх. 49-3194-2 от 23.11.2023 г. И. М. А. е заявил повторно, за пълнота и еднозначност на волята му, заявена с писмо с вх. № 49-3194-2/10.11.2023 г. на НС, че не желае да встъпва в правомощията на народен представител в 49-то Народно събрание, да бъде избран за такъв и да изпълнява произтичащите от тази позиция пълномощия. Позовавайки се на Решение № 1/16.01.1992 г. на КС на Република България по к.д. № 18/1991 г., заявява, че не е встъпвал в правомощията си на народен представител, респективно не са възникнали правомощия за него, които да бъдат прекратени, поради което не са налице предпоставки да подаде оставка като такъв.

На проведено на 11.12.2023 г. заседание и след проведено поименно гласуване е прието оспореното в настоящото производство Решение № 1129-МИ/11.12.2023 г., с което ОИК – Столична община на основание чл. 87, ал. 1, т. 1 ИК и чл. 30, ал. 6 ЗМСМА отказва да прекрати предсрочно правомощията на И. М. А. – общински съветник към Столичен общински съвет.

За да постанови решението си, ОИК - Столична е приела, че подадените от И. М. А. заявления до Централната избирателна комисия и до Народното събрание на Република България, с които се заявява, че не желае да бъде избран за народен представител, са породили правно действие, макар и подадени след като вече е налице решение на Централна избирателна комисия за избора му за народен представител, доколкото са преди да положи клетва по чл. 32, ал. 1 ЗМСМА, респ., преди да възникнат неговите пълномощия в това му качество – арг. на чл. 30, ал. 1 ЗМСМА, като е приела, че така е изпълнил всички негови законови задължения, а именно незабавно след узнаването за избирането му за народен представител да подаде заявление за отказ. Изложени са мотиви, че служебно са известни на ОИК - Столична Решение № 13 от 15.12.2010 г., постановено по конституционно дело № 12 по описа на Конституционния съд за 2010 г., и Решение № 5 от 22.03.2001 г., постановено по

конституционно дело № 5 по описа на Конституционния съд за 2001 г., като същите касаят единствено първоначалното конституиране на Народното събрание след произвеждане на редовни избори или извънредни такива за избор на народни представители, но не и в хипотезата, при която при отказ на вече избран и изпълнявал пълномощията си повече от шест месеца народен представител, са прекратени същите му по негова воля от Централна избирателна комисия във връзка с правомощията по чл. 57, ал. 1, т. 1, вр. чл. 247, ал. 1, т. 6, вр. чл. 302, ал. 1 ИК.

По тези мотиви ОИК – Столична е приела, че не са налице основания за предсрочно прекратяване на пълномощията на общинския съветник И. М. А. на основание чл. 30, ал. 4, т. 4 ЗМСМА.

Представено е по делото и писмо с изх. № МИ-10-273/20.11.2023 г., с което по запитване от ПП „В.“ относно статута на И. М. А. ЦИК я уведомява, че в случай че последният е положил клетва като общински съветник в СОС и с оглед обстоятелството, че с Решение № 2884-МИ от 9.11.2023 г. на ЦИК е обявен за избран за народен представител м 49-то Народно събрание и към момента няма данни да са прекратени пълномощията му като народен представител, е налице хипотезата на чл. 30, ал. 4, т. 4 ЗМСМА, поради което компетентна по въпроса е ОИК - Столична.

Съобразно представената справка с изх. № АД-49-412-00-1 от 19.01.2024 г. на Народното събрание на И. М. А. не е начислявано и изплащано възнаграждение като народен представител в 49-то Народно събрание.

Други относими доказателства не са ангажирани по делото.

При така установеното от фактическа страна съдът формира следните правни изводи:

Предмет на оспорване в настоящото производство е Решение № 1129-МИ/11.12.2023 г., с което ОИК - Столична община на основание чл. 87, ал. 1, т. 1 ИК и чл. 30, ал. 6 ЗМСМА отказва да прекрати предсрочно правомощията на И. М. А. – общински съветник към Столичен общински съвет.

Съгласно разпоредбата на чл. 30, ал. 4, т. 4 ЗМСМА пълномощията на общинския съветник се прекратяват предсрочно при избирането му за народен представител, министър, областен управител или кмет, при назначаването му за заместник-министър, заместник областен управител, заместник-кмет, кметски наместник или на щатна длъжност в съответната общинска администрация. Чл. 30, ал. 7 ЗМСМА предвижда, че в тридневен срок от получаване на справка и документите, удостоверяващи обстоятелствата по ал. 4, т. 4, общинската избирателна комисия обявява за избран за общински съветник следващия в листата кандидат. Според разпоредбата на чл. 30, ал. 8 ЗМСМА решенията и отказите на общинската избирателна комисия по ал. 6, както и отказите по ал. 7 могат да се оспорват пред съответния административен съд от заинтересуваните лица или от централните ръководства на партиите, компетентни съгласно устава, и ръководствата на коалициите, компетентни съгласно решението за образуване на коалицията, които са представени в общинския съвет или от упълномощени от тях лица, по реда на чл. 459 от Изборния кодекс.

Жалбата е подадена в преклузивния седемдневен срок по чл. 459, ал. 1 ИК вр. чл. 30, ал. 8 ЗМСМА, макар и не чрез надлежния орган - оспореното решение е обявено на 11.12.2023 г., а жалбата е депозирана в Административния съд С.-град на 13.12.2023г., срещу подлежащ на оспорване административен акт и от заинтересовано лице по см. на чл. 30, ал. 8 ЗМСМА, поради което е процесуално допустима и подлежи на разглеждане по същество.

Изяснено е в практиката на Върховния административен съд, че с изменението на ЗМСМА, обн. ДВ, бр. 32 от 19.04.2011 г., влязло в сила от същата дата, е отпаднало значението на Тълкувателно решение № 1 от 30.03.2009 г. на Общото събрание на колегиите на Върховния административен съд, постановено по тълк. дело № 6/2008 г. С изменението на чл. 30, ал. 8 ЗМСМА законодателят е дал възможност, при установена несъвместимост, решенията и отказите на общинската избирателна комисия по ал. 6, както и отказите по ал. 7 да се оспорват пред съответния административен съд от заинтересованите лица или от централните ръководства на партиите, компетентни съгласно устава, и ръководствата на коалициите от партии, компетентни съгласно решението за образуване на коалицията, които са представени в общинския съвет или от упълномощени от тях лица, по реда на чл. 459 ИК. В кръга на лицата, които имат право да обжалват отказите на ОИК, извън Изборния кодекс, в чл. 30, ал. 8 ЗМСМА на първо място са посочени заинтересованите лица. В този смисъл изрично решение № 6167/27.05.2015 г., постановено по адм. д. № 4098/2015 г. по описа на ВАС, IV отд.

Тъй като по делото по несъмнен начин е установено, че жалбоподателят Х. Г. е следващият в листата кандидат и при предсрочното прекратяване на пълномощията на общинския съветник И. А. той би следвало да бъде обявен за избран за общински съветник съгласно чл. 30, ал. 7 ЗМСМА, то същият има качеството на заинтересовано лице и съответно има правото да обжалва решението на ОИК - Столична община пред административния съд.

По тези съображения съдът приема, че жалбата е подадена в срок, срещу подлежащ на оспорване административен акт и от заинтересована страна, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна, като съображенията за това са следните:

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган – Общинска избирателна комисия, която съгласно чл. 30, ал. 6 и ал. 7 ЗМСМА се произнася относно прекратяване на пълномощията на общинските съветници. Решението е прието при необходимия кворум и мнозинство съобразно чл. 85, ал. 3 и ал. 4 ИК - на заседанието присъстват повече от половината от членовете на ОИК - Столична община, прието е с мнозинство две трети от присъстващите членове и е удостоверено по предвидения в чл. 85, ал. 4 ИК начин, като е подписано от председателя и секретаря. В протокола от заседанието е отразено поименното гласуване на присъстващите членове на ОИК, с което е спазено изискването на чл. 85, ал. 7 ИК.

Решението е издадено в изискуемата писмена форма и съдържа всички задължителни реквизити, предвидени в разпоредбата на чл. 59, ал. 2 АПК, включително фактически и правни основания за издаването му. Посочени са детайлно и последователно всички обстоятелства, които ОИК е приела за установени, обсъдени са доказателствата, въз основа на които са приети за установени тези обстоятелства. Съображенията на комисията са изложени систематично, в логическа последователност и дават пълна яснота относно приетото решение.

Настоящият съдебен състав счита, че не се установиха и нарушения на административнопроизводствените правила при провеждането на административното производство, приключило с приемането на оспорения административен акт, които да бъдат квалифицирани като съществени и да мотивират отмяната на акта само на това основание. Действително, в случая не е спазен установеният тридневен срок по чл. 30,

ал. 7 ЗМСМА за образуване, провеждане и вземане на решение относно обявяване на следващия в листата кандидат за общински съветник, но този срок е инструктивен, а не преклузивен, поради което съдът приема, че с изтичането му не се преклудира възможността на ОИК да упражни правомощията си по чл. 30, ал. 7 ЗМСМА.

Съдът приема, че решението съответства и на материалния закон.

Основният спорен между страните въпрос в разглеждания случай е дали са основания за предсрочно прекратяване на пълномощията на общинския съветник И. А. по смисъла на чл. 30, ал. 4, т. 4 ЗМСМА, като в тази връзка в жалбата се поддържа, че последният е обявен от ЦИК за избран за народен представител на 09.11.2023 г. и е бил такъв към датата 13.11.2023 г., на която е положил клетва като общински съветник към Столичния общински съвет, поради което е налице законова несъвместимост при съвместяване в един и същи момент на две длъжности.

Цитираната по-горе разпоредба на чл. 30, ал. 4, т. 4 ЗМСМА визира две основни хипотези на предсрочно прекратяване пълномощията на общинския съветник поради несъвместимост: при избирането му за народен представител, министър, областен управител или кмет (изборни длъжности) и при назначаването му за заместник-министър, заместник областен управител, заместник-кмет, кметски наместник или на щатна длъжност в съответната общинска администрация.

В практиката на Конституционния съд институтът на несъвместимостта е очертан като съвкупност от уредени на конституционно или законово ниво забрани определена публична длъжност да бъде съвместявана с друга такава или с длъжности и дейности, свързани с частен интерес на заемащия публичната длъжност, което осигурява "добросъвестно, независимо и безпристрастно осъществяване на властническите функции в обществен интерес" (Решение № 3 от 2019 г. по к.д. № 16/2018 г.). Изяснено е, че несъвместимостта подчертава специфичното социално и правно качество на заемащите публична длъжност лица да действат от името на държавата и само в обществен интерес. Постигането на основната ѝ цел – да осигури безпристрастност и непредубеденост, е свързано с въвеждането на забрани да бъдат заемани други длъжности или да бъдат изпълнявани други дейности, докато лицето е на съответната публична служба. Тяхното установяване в Конституцията и в законите свидетелства, че такова съвместяване би нарушило независимостта и безпристрастността на органите на държавната власт или би послужило за постигане на частни цели, което противоречи на изискването публичната длъжност да се изпълнява само в обществен интерес. По този начин чрез несъвместимостта се гарантира независимост при изпълнението на служебните задължения и се препятства извличането на ползи от лицето при изпълнение на заеманата от него длъжност. Така решение № 13 от 24.09.2020 г. по к.д. № 5/2020 г.

Несъвместимостта е характеристика на правовата държава, в която законодателят е длъжен да осигури превеса на публичния интерес над частния, особено в случаите на колизия. Основната цел на несъвместимостта е да се осигури независимост на публичната служба, като се създадат гаранции срещу недопустими въздействия от страна на външни сили, като по този начин се защитават и интересите на обществото като цяло (в този смисъл Решение № 5 от 1993 г. по к.д. № 6/1993 г.).

Така в Решение № 7 от 2013 г. на Конституционния съд, постановено по к.д. № 16/2013 г., е изразено и становището, че правната уредба на несъвместимостта има за цел да не допусне и да попречи на изпълнението на държавна служба или на друга дейност по начин, който би влязъл в противоречие или би поставил под съмнение

изискванията за независимост и добросъвестност при осъществяване на пълномощия, на права и задължения. Несъвместимостта решава въпроса как трябва да се развие възникнало конкретно правоотношение, с оглед възможността да се упражняват правата и задълженията по него. Тя предполага две паралелни правоотношения, едно от които Конституцията повелява да бъде премахнато. Отстраняването ѝ може да се постигне единствено чрез волеизявление за прекратяване на едното от правоотношенията от лицето, което е страна по двете правоотношения. Друг правен субект със свое волеизявление би могъл да прекрати несъвместимостта по определен ред само, в случай че тя не е прекратена от самото лице в сроковете, установени в закона.

Цитираното решение на Конституционния съд касае несъвместимостта на народен представител, но целта на института според настоящия съдебен състав е идентична и в разглеждания случай.

Разяснено е, че е необходимо извършването на конкретна преценка във всеки отделен случай, с оглед избягване на неблагоприятни последици не само за лицето, но и за избирателите, доколкото евентуалното прекратяване на пълномощията на лице, заемащо изборна длъжност, би представлявало и акт на ревизия на тяхната воля. Изрично е изтъкнато, че правото не познава случаи, в които се възлага задължение за едно лице, без да му се осигури възможност да го изпълни, като изисква негативните последици от несъвместимостта да не настъпват автоматично.

Действително, в Решение № 13 от 15.12.2010 г. по к.д. № 12 от 2010 г. на КС, образувано по искане за тълкуване на правната категория „мандат“, на което се позовава жалбоподателят, се посочва, че „мандатът на народните представители, президента и вицепрезидента започва от избора. Те полагат и клетва. Обсъждана е връзката мандат - клетва за хипотезата на отказ от полагане на клетва и последицата от това за мандата - персонален и на колективния орган. Изразено е становище, че ако повече от половината избрани народни представители не положат клетва, парламентът не би бил конституиран, а с това и пълномощията на народния представител биха били имагинерни. Затова неполагането на клетвата засяга както правомощията, така и мандата на народния представител. Мандатът е опразнен от съдържание и следва да се сметне, че се прекратява. Правните последици би трябвало да са сходни с правните последици на оставката“. В същото решение е прието, освен това, че за Народното събрание мандатът настъпва с избора. Полагането на клетва е условие не за възникване на мандата, а за да се встъпи в изпълнение на пълномощията – в този смисъл Тълкувателно решение № 1 от 1992 г. по к.д. № 18 от 1991 г.

Така и съгласно Решение № 5 от 22.03.2001 г. по к.д. № 5/2001 г. К. съд приема, че властническите правомощия на Народното събрание възникват от деня на избора и нито актовете, констатиращи редовността на изборите, нито клетвата на народните представители и вътрешното структуриране на органа го овластяват. В същото решение КС напълно споделя изразеното в становището на Министерския съвет разбиране, че "Всички останали конституционни изисквания относно свикването и конституирането на Народното събрание са от значение за практическата работа на Народното събрание и за встъпването на народните представители в изпълнение на пълномощията им, но не влияят по никакъв начин върху мандата, получен в резултат от изборите".

Същевременно, в Тълкувателно решение на Конституционния съд по к. д. № 18 от 1991 г., образувано по искане за тълкуване на чл. 76, ал. 2 от Конституцията, е

посочено, че с разпоредбата на чл. 76, ал. 2 от Конституцията се създава публично правно задължение за лицата, които на основание на избор от народа са придобили качеството на народни представители. Това задължение те трябва да изпълнят при встъпване в изпълнение на пълномощията си. Отказът да се положи клетва означава отказ да се встъпи в изпълнение на пълномощията, защото не се изпълнява едно изрично предвидено в Конституцията задължение. За да встъпят в изпълнение на пълномощията си, народните представители трябва както да са избрани, така и да са положили конституционната клетва. И двете изисквания са конституционни и еднакво задължителни. Посочено е, че кандидатът за народен представител става народен представител въз основа на проведен избор и неполагането на клетва не означава прекратяване на пълномощията му. За да встъпи, обаче, в изпълнение на пълномощията, е необходимо да положи и предвидената в чл. 76, ал. 2 от Конституцията клетва. Систематичното място на разпоредбата при конституирането на Народното събрание като орган, непосредствено след неговото откриване и преди избирането на председател и заместник-председатели, потвърждава извода, че полагането на клетвата е свързано юридически с встъпването на народните представители в изпълнение на пълномощията им.

Изяснено беше по-горе, че несъвместимостта е функция на изпълнението на пълномощията и упражняването на правата и задълженията по две паралелни правоотношения, вкл. по две изборни длъжности, за които на конституционно или законово ниво е предвидена забрана за съвместяване.

Предвид даденото от КС тълкуване, че полагането на конституционната клетва по чл. 76, ал. 2 от Конституцията е условие не за възникване на мандата, а за да се встъпи в изпълнение на пълномощията на народен представител, а в разглеждания случай несъмнено е установено въз основа на представените по делото писмени доказателства, че от общинския съветник И. А. не е положена такава, то може да се направи обоснован извод, че към датата 13.11.2023 г., на която е положил клетва като общински съветник към СОС, последният не е встъпил в изпълнение пълномощията на народен представител, с оглед възможността да се упражняват правата и задълженията по това правоотношение.

Както беше посочено вече, несъвместимостта решава въпроса как следва да се развие възникнало конкретно правоотношение, с оглед възможността да се упражняват правата и задълженията по него, при наличието на две паралелни такива.

Отделно от горното, следва да се посочи, че обявеният с Решение № 2884-НС от 09.11.2023 г. на ЦИК за избран за народен представител И. М. А. е предприел в първия възможен за него момент действия по отстраняване на несъвместимостта, като в тази връзка съдът споделя становището, че подадените заявления с вх. № 49-3194-2 от 10.11.2023 г. до председателя на Народното събрание и заявление с вх. № НС-10-106 от 10.11.2023 г. до Централната избирателна комисия, с които А. заявява, че не желае да бъде обявен за избран за народен представител, т.е. предприетите от него действия незабавно след обявяване решението на ЦИК и преди да положи клетва по чл. 32, ал. 1 ЗМСМА като общински съветник към Столичния общински съвет, са породили изискуемото правно действие. Независимо от обстоятелството, че са подадени след постановяване на решението на ЦИК за избора му за народен представител, доколкото са депозираны преди да положи клетва по чл. 32, ал. 1 ЗМСМА, когато съгласно чл. 30, ал. 1 ЗМСМА възникват пълномощията на общинския съветник, налага се изводът, че е предприел всички зависещи от него и

необходими действия по отстраняване на несъвместимостта, а именно незабавно след узнаването на решението на ЦИК за обявяването му за избран за народен представител да заяви отказ от встъпване в изпълнение на пълномощията на такъв, която воля на лицето ясно личи и от последващите му изявления. Изяснено е и в практиката на КС, че законът не предвижда като изискване необходимите действия да са породили крайния си резултат и да са настъпили свързаните с тях правни последици, а да бъдат предприети, т.е., да бъде демонстрирана категорично волята на лицето по отстраняване на несъвместимостта и привеждане на положението в съответствие със законовите изисквания. Така евентуалните негативни последици от неизпълнение на задължението би следвало да настъпят само при неосъществяването на факти, които са под контрола и във властта на задължения субект, а не са в зависимост от външни фактори (Решение № 13 от 24.09.2020 г. на КС по к.д. № 5/2020 г.). Несъмнено неуважаване от компетентния орган в разумен срок на волята на избрания за народен представител да не встъпва в изпълнение на пълномощията на такъв не може да влече за него неблагоприятните последици на закона.

Гореизложеното обосновава извода, че не са налице предпоставките по см. на чл. 30, ал. 4, т. 4 ЗМСМА поради липсата на сочената несъвместимост към датата на полагане на клетвата по чл. 32, ал. 1 ЗМСМА като общински съветник и правилно ОИК – Столична е постановила оспорения отказ за прекратяване предсрочно на пълномощията на общинския съветник И. М. А..

По тези съображения съдът приема, че оспореното Решение № 1129-МИ/11.12.2023 г. на ОИК - Столична община е издадено от компетентен колективен административен орган, при спазване на изискванията за кворум и мнозинство, в предписаната от закона форма, при липса на допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и при правилно приложение на материалния закон, поради което и жалбата като неоснователна подлежи на отхвърляне.

Относно разноските в производството.

Страните не претендират разноски по делото, поради което такива не следва да бъдат присъждани.

Така мотивиран и на основание чл. 30, ал. 8 ЗМСМА вр. чл. 459 ИК, Административен съд София-град, 72 състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Х. В. Г. срещу Решение № 1129-МИ/11.12.2023 г. на ОИК - Столична община, с което ОИК - Столична община отказва да прекрати предсрочно правомощията на И. М. А. – общински съветник към Столичен общински съвет.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 7-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ:

